

Aj toto sa deje na Slovensku

Príbeh č. 10

Dnes v našom príbehu opíšeme priebeh kontroly dodržiavania pracovnoprávných predpisov, ktorú inicioval OZ PŠaV v malotriednej škole na základe podnetu zamestnancov tejto školy.

Podnet poukazoval na zložky funkčného platu, ktoré nie sú v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. U riaditeľa školy príplatok za riadenie už v januári nebol ani v minimálnej výške určenej zákonom, následne bol v čase v marci znížený na polovicu. Osobný príplatok bol jednostranným rozhodnutím zamestnávateľa tiež znížený takmer o 60 % bez toho, aby bola znížená kvalita plnenia pracovných úloh a bez prerokovania s odborovou organizáciou. Zamestnávateľ podobným spôsobom (o 60 %) znížil nárokové príplatky - za výkon špecializovanej činnosti (triedny učiteľ) a príplatok za profesijný rozvoj. Výška príplatku za prácu so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia bola dohodnutá v Kolektívnej zmluve, no zamestnávateľ ju nerešpektoval. Rovnakým spôsobom postupoval u ostatných učiteľov tejto školy. V jednom prípade zamestnávateľ znížil započítanú prax učiteľa napriek tomu, že celé obdobie vykonával pracovnú činnosť učiteľa.

Zamestnávateľ pri osobnom stretnutí neuznal nijaké pochybenie. Čo nás zarazilo, bolo vyjadrenie prednostu úradu. Ten zdôraznil stanovisko ich právnik, podľa ktorého príplatky nie sú povinnými zložkami funkčného platu, preto ich mohli v záujme racionálnych rozpočtových opatrení znížiť, prípadne aj odňať. Pán starosta argumentoval, že keď jemu a zamestnancom úradu boli odňaté pohyblivé zložky mzdy, tak úspora musí zasiahnuť aj zamestnancov školy. Prednosta doplnil, že im nebol odobratý 15% príplatok za výkon štátnej správy, pretože je to povinná zložka platu zo zákona. Námietky z našej strany o poukázaní na nárokovateľnosť príplatkov u zamestnancov školy neboli zamestnávateľom akceptované, bol pre neho smerodajný vyššie uvedený výklad právneho poradcu o fakultatívnom charaktere príplatkov.

Ďalším bodom stretnutia so zamestnávateľom bol spôsob vykonávania práce z domu. Vďaka učiteľom, ich vysokej miere kreativity, sa aj u detí z menej podnetného prostredia v danej mimoriadnej situácii a v ťažších podmienkach dajú rozvíjať a utvrdzovať vedomosti, zručnosti a návyky, dajú sa plniť ciele Školského vzdelávacieho programu. Zdôrazňujeme i zvýšenú časovú náročnosť teoretickej i praktickej prípravy dištančného vzdelávania a jeho

realizáciu vrátane IKT zručností. Poukázali sme na dôležitosť činnosti učiteľov, ktorí začali iniciatívne realizovať dištančné formy vyučovania v prospech žiakov ZŠ. Zo strany zriaďovateľa však odzneli iba domnienky a pochybnosti o kvalite pedagogickej práce, pričom za zdroj informácií označil „ulicu“. Na odborný popis súčasnej práce učiteľov v zmenenej mimoriadnej situácii po prerušení prevádzky školy a pozitívne hodnotenie spolupráce veľkou väčšinou rodičov a žiakov starosta reagoval tvrdením, že učitelia nič nerobia a on im musí dávať výplatu.

Reakcia na túto kontrolu prišla o pár dní. V polovici apríla starosta oznámil riaditeľovi školy, že ruší ich prácu z domu a nariaduje im denne ju vykonávať na pracovisku. Zároveň riaditeľovi oznámil zníženie platu za prácu na 80 %.

Toto konanie je zjavne protiprávne, tak ako zníženie vyššie uvedených príplatkov. Preto žiadame:

- 1) Zákonnú úpravu funkčných platov v súlade so zákonnými ustanoveniami.
- 2) Riešiť výkon práv a povinností vyplývajúcich z pracovno-právnych vzťahov v súlade s dobrými mravmi; nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov, čo je základná zásada pracovného práva uvedená v čl. 2 Zákonníka práce.
- 3) Kompetencie týkajúce sa riadenia školy, osobitne výchovno-vzdelávacej oblasti, ponechať riaditeľovi školy v súlade s § 5 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. („školu a školské zariadenie riadi riaditeľ“).

V závere upozorňujeme, že Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku prostredníctvom svojho právniky podnikne právne kroky s cieľom odstránenia protiprávneho stavu, ktorého sa dopustil zamestnávateľ.

Vážený zriaďovateľ/zamestnávateľ,

žiadame Vás, aby ste nevinili zamestnancov v škole za nepriaznivú finančnú situáciu obce, nenesú za ňu zodpovednosť. My chceme slušne komunikovať, vzájomne sa počúvať, rešpektovať, prejavit' si vzájomnú úctu a pomáhať si v tejto novej situácii. V situácii, v ktorej ide o inovátnve formy pedagogickej činnosti, náročné na spoluprácu s rodičmi i žiakmi. Určite prispejete k vytváraniu pokojnej, tvorivej, pozitívnej pracovnej atmosféry, ak odstránite neprávosti voči zamestnancom za ich poukázanie na protiprávne konanie.